

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrsti (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Gosposka zbornica pred odločitvijo.

Jutri se zbero člani gosposke zbornice v plenarni seji, ki bo za Avstrijo historična seja. Če tu zmaga li za čas pade volivna reforma, videlo se bo vsaj, kje bo leha ta visoka zbornica, v katerem kotu so zbrane iste reakcionarne sile, ki s tem, da zavržejo ljudske težnje, ugonobijo same sebe. In vse kaže, da bo to domala celo fevdalno plemtvo, konservativci, združeni s paraličnim Plenerjem in liberalizmom, kapital, fevdna gospoda in najmodrejša kri. Položaj še do danes ni razjasnjen: za to, da prodere volivna reforma neizpremenjena in se sprejme od vlade predlagano »omejeno število« kot poseben zakon, je potrebna dvotretjinska večina. Poglejmo.

Gosposka zbornica šteje po zakonu od 21. decembra 1867, št. 141 sledeči sestavi:

Polnoletni principi cesarske hiše, katerih je zdaj 15.

Polnoletni poglavarji plemiških rodbin, ki imajo obširna veleposestva in katerim je cesar podelil dedno pravico državnega svetovništva; teh je zdaj v gosposki zbornici 65.

Vsi katoliški nadškofje in vsi tisti škofje, katerim pristojna knežja čast. Teh je 18.

Možje, zaslužni za državo ali cerkev, znanost ali umetnost, katere cesar imenuje za došmrtnne člane gosposke zbornice in sicer, kolikor jih sam hoče. Teh je zdaj 155, med njimi 12 Čehov. To bi bilo torej vsch članov 253.

Če se udeležijo vsi ti jutri plenarne seje gosposke zbornice, je dvotretjinska večina za neizpremenjeno volivno reformo skoroda zagotovljena, posebno, če se tudi principi udeležijo seje. Ker pa računajo samo z navzočnostjo 140—150 članov, je stvar težja. 65 fevdalnih članov gotovo ne bo odnehalo od pluralnosti, v prvi vrsti Thun, Pininski in Schwarzenberg, dočim je grof Harrach za neizpremenjeno volivno reformo. Naš parlamentarni poročevalec nam na primer piše sledeče:

Grof Thun je značajan kavalir, a slab politik. To je dokazal kot ces. namestnik na Češkem in kot ministrski predsednik. On je sedaj s Plenerjem tudi duša opozicije v gosposki zbornici proti enaki volivni pravici. Ko je komisija gosposke zbornice sklenila pluralno volivno pravico in omejeno število članov, zagnali so neprijatelji volivne reforme samega veselja krik, da bode morala vlada odstopiti. To veselje pa je bilo bržčas prenehalo, ker govorila je šele komisija, v kateri je slučajno »nazadnjaška večina«. Že danes pa je gotovo, da je navadna večina v gosposki zbornici proti pluralni volivni pravici, ako se vdeležijo seje v četrtek, odnosno v petek 140 do 150 članov. Navadna večina pa ne zadošča, marveč je potrebna dvotretjinska. In to utesne vlada dobiti, ker v istini ni pametnega razloga, zakaj bi po 35 let in več stari moški imeli po dva glasova. Že v komisiji je naglašal baron Beck, da je volivcev pod 35 leti okoli dva milijona, nad 35 leti pa okoli štiri milijone. Torej imajo starejši volivci ogromno večino in je zahteva gosposke zbornice nesmiselna, da, le izraz nagajivosti mogočne fevdalne gospode. S to gospodo pa ne soglašajo v tem vprašanju zastopniki industrije in vsučiliški profesorji.

Druga zahteva je omejeno število — numerus clausus. Večina komisije je sklenila, naj se ta zahteva sprejme v volivni red poslanske zbornice. V tej zahtevi je izražen »junctim« med volilno preosnovo sploh in določenim številom članov gosposke zbornice. Ako bi obveljala ta zahteva, potem je v nevarnosti volivna preosnova. Ta sklep bi moral namreč z vso volilno preosnovo nazaj v po-

slansko zbornico. Tu pa bi nasprotniki enake volivne pravice mogli z nujnimi predlogi preprečiti pravočasno rešitev do konca prosinca bodočega leta, ko preneha zakonita doba sedanja poslanske zbornice. To je vzrok, da je vlada predložila posebno novelo k osnovnemu zakonu iz l. 1867. Sicer so razni pomisleki proti tej zahtevi gosposke zbornice, vendar pa je gotovo, da poslanska zbornica pritrudi tej zahtevi s pogojem, da gosposka zbornica sprejme volivno preosnovo brez izpremembe. To vprašanje je sedaj predmet pogajanj. Čujejo se že glasovi, da bode komisija gosposke zbornice preklicala svoj prvotni sklep ter se sprijaznila z vladno predlogo, ki bi jo zbornica rešila nujnim potom. Torej je še vedno mogoče, da dobimo volivno preosnovo že kot božični dar.

»Deutschnationale Korrespondenz« pa poroča, da je položaj nekoliko ugodnejši, kot je bil nedavno. Gosposka zbornica bo izvršila drugo branje volivne reforme, obenem pa rešila vladno predlogo o »omejenem številu« kot poseben zakon. Tej predlogi pa bo dodelala dostavek, da mora stopiti v veljavo obenem z volivno reformo. Medtem, ko se bo s to predlogo bavila poslanska zbornica, bo gosposka prenehala z branjem volivne reforme, dokler poslanska zbornica predloge o »omejenem številu« ugodno ne reši. Na ta način je za oba zakona dovolj garancije, da bosta sprejeta. Pogoj je seveda ta, da gosposka zbornica odkloni predlog svoje komisije o pluralni volivni pravici. V poslanski zbornici bodo — po mnenju gosposke — imeli do 30. januarja časa in sredstev dovolj, da odstranijo barikado nujnih predlogov in rešijo »omejeno število«. Če pa poslanska zbornica odkloni zakon o določenem številu gosposkozborničnih članov, potem gosposka zbornica lahko volivno reformo odkloni v tretjem branju.

Prav je včeraj pisal neki dunajski list, da je tako postopanje, ki zahteva te garancije, pač umevno pri konjskih mešetarijih, ne pa pri kavalirjih, za katere se imajo fevdalni plemiči in akcionarji južne železnice.

Državni zbor.

Dunaj, 18. dec.

Nujni predlogi.

Češki radikali in slovenski liberalci v zvezi s stranko grofa Sternberga, ki šteje cela dva moža, so vložili pred tedni do 50 nujnih predlogov. S temi so hoteli preprečiti vol. preosnovo. To se pa ni zgodilo, pač pa so nujni predlogi ostali na dnevnem redu. Vlada se je že v soboto pogajala s Klofačem in dr. Baxo, naj bi umaknila nujne predloge, da more zbornica še pred prazniki dovoliti začasni državni proračun do 1. avgusta 1907. Včeraj se vladi ni posrečilo, pač pa so danes sklenili češki radikali, da zapostavijo svoje nujne predloge na korist drž. proračuna ter jih položijo na led do srede prosinca, ko se zopet snide poslanska zbornica. Nemci seveda zopet vlečejo na ušesa, kaj je vlada obljubila Klofaču, Chocu in tovarišem za to koncesijo. — Tako je bilo mogoče, da je danes zbornica prišla do dnevnega reda, ki so ga bili zadelali nujni predlogi. Izvzeli pa so en sam predlog glede na pisarniške pomočnike.

Pisarniški pomočniki.

Poslanska zbornica je 18. dec. 1901 sprejela načrt zakona, kateri določa po predlogih proračunskega odseka: 1. Po triletni dovoljni službi morajo biti diurnisti, kalkulanti in pisarniški pomočniki v državnih uradih stalno nameščeni z določeno plačo od 900 do 1800 kron; 2. odpoved je mogoča prva tri leta po imenovanju iz važnih razlogov; 3. določbe za drž. uradnike glede na pokojnine in preskrbine veljajo tudi za pisarniške pomočnike.

Tedanjí fin. minister dr. Böhm pa je izjavil v imenu vlade, da hoče to vprašanje urediti z naredbo in da ne priporoča zakona. Posledica je bila in je, da še danes sklep poslanske zbornice leži nerešen v gosposki zbornici. Vlada pa je izdala naredbo z dne 19. julija 1902 št. 145 ter dovolila od zbornice določene

plače. Vse druge sklepe pa je vlada prezrla v svoji naredbi. Torej sme vlada še vedno vsakega pisarniškega pomočnika odpustiti kadarkoli brez vzroka. S tem seveda pisarniški pomočniki niso bili zadovoljni, in poslanci Pommer, Pantuček itd. so predlagali v zbornici: Pisarniški pomočniki postanejo po triletni službi stalni c. kr. uradniki s temeljno plačo 1200 kron in šestimi štiriletnicami po 200 kron in aktivitetno doklado do 600 kron.

S temi predlogi se je bavil proračunski odsek, ki je z ozirom na certifikatiste odklonil nasvet glede na imenovanje pisarniških pomočnikov za uradnike. Pač pa je odsek sklenil soglasno, da se zakonitim potom določijo plače in sicer po službenih letih in štirih krajevnih razredih od 1200 do 2400 kron. Nastalo pa je vprašanje, ali kaže sklepati nov zakon, ko še onega načrta z dne 18. dec. 1901 ni rešila gosposka zbornica. Ta pomislek je bil merodajen, da danes poslanska zbornica ni sklenila zakona, ampak le resolucije. Te naročajo vladi, naj z novo naredbo primerno zviša plače pisarniškim pomočnikom, dovoli jim draginske doklade ter primerne naslove. Ta razprava je trajala do polu 5. ure. Skoraj vsi govorniki pa so govorili le — skozi okno. Prvo in zadnjo besedo je imel gromčič dr. Pommer.

Začasni proračun.

Po dogovoru med strankami, je dr. Gross ob kratkem utemeljil nujnost predloga, naj zbornica takoj prične prvo čitanje državnega proračuna. Govorili so še grof Sternberg, grof Palffy in Prašek. Zbornica je nato skoraj soglasno pritrdila nujnosti. Sedaj se vrši meritorna razprava. Jutri zvečer bode proračunski odsek rešil vladno predlogo, ki more že v četrtek priti v zbornico.

Tobačni delavci.

Poslanec dr. Šusteršič, Žitnik in tovariši so danes na fin. ministra vložili naslednjo interpelacijo. Vlada hoče s 1. jan. 1907 uravnati tobačnemu delavstvu starostne preskrbine. Te preskrbine znašajo sedaj po desetletni službi 12, po 40-letni službi 24 kron. Z novim letom se bodo zvišale na 15, odnosno 30 K. Ob enem pa te preskrbine ne bodo določene po desetletjih, ampak od leta do leta. Ta uravnava starostnih preskrbin pa naj bi veljala le za one delavce in delavke, ki šele po novem letu stopijo v pokoj, kar gotovo ni pravično. Zato vprašajo podpisani: ali hoče g. finančni minister potrebno ukreniti, da bodo veljale nove preskrbine tudi za one tobačne delavce, ki so že sedaj v pokoji?

Pasivni odpor poštnih uslužbencev pričel.

Iz Prage poročajo, da so 18. t. m. opolnoči pričeli praški poštni uslužbenci s pasivnim odporom. Službo izvršujejo strogo po predpisih, zato občutno zaostaja redno dostavljanje poštnih pošiljatev.

Včeraj dne 18. t. m. so se predstavile finančnemu in trgovinskemu ministrstvu deputacije poštnih oficijantov, poštno - brzojavnih manipulantov in pisarniških pomožnih delavcev. Finančni minister je izjavil, da še ne more zagotoviti, da ugodni zahtevam v izročeni mu spomenici, ker mora prei proučiti zadevo. Poslanec Hoffmann-Wellenhof, ki je vodil poštne oficijante, je pripomnil, da je država po poštnih oficijantih mnogo prihranila, ker ni bilo potrebno, da pomnože število poštnih uradnikov. Finančni minister je obljubil, da stopi v dogovor s trgovinskim ministrom. Oba ministra sta obljubila, da hočeta natančno proučiti izražene želje.

Z Dunaja poročajo:

Poštni uslužbenci so vedno bolj razburjeni. Izvrševalni odbor je sklenil, da prično poštni uslužbenci s tihim odporom v četrtek. Ministrstvo namerava zvišati pristojbine dne 1. januarja pri brzojavnih blanketih, zalepkah itd. Torej zopet pritisniti občinstvo.

Iz krogov poštnih uradnikov dohajajo izjave, da uradniki ne bodo le podpirali po poštnih uslužbencih že sklenjenega pasivnega odpora, marveč se jim nameravajo celo pridružiti. Nezadovoljni so, ker predloga glede na zvišanje aktivitetnih doklad ne bo rešena pred Božičem.

Deloma že pričeti in za jutri splošno napovedani pasivni odpor poštnih uslužbencev ima lahko nepregledne posledice. Zdej o bo-

žičnih praznikih se še pomnože razne poštne pošiljave tako, da poštne osobe komaj izvrši službo z vsemi svojimi skrajno napetim silami. Zdej pa, namesto da bi pridnejše delali, bodo pa delali tako, kakor določajo dobesedno razni stari in novi predpisi, na katere se pa poštne osobe ni oziralo, ker se dela pri poštnih manipulacijah po praktičnih izkušnjah in ne po preperelih predpisih.

Občinstvo bo po pasivnem odporu poštnih uslužbencev zelo prizadeto. So trgovine, ki so navezane le na božično kupčijo in če se ta ponesreči, so na robu propada. Zdej, ko smo navajani na natančno dostavljanje pism in pa poštnih pošiljatev, si niti ne moremo predstavljati zmešnjav, ki bodo nastale osobito med trgovskimi in pa obrtniškimi krogi, ako prično poštni uslužbenci in z njimi združeni uradniki po predpisih izvršiti službo.

Odkrito in naglas pa moramo poudarjati, da je naša državna uprava sama kriva, da je prišlo tako daleč. Namesto da bi res zdatno izboljšali razmere, so pa tu in tam vrgli kako murvico poštnim uslužbencem. In zahteve poštnih uslužbencev nikakor niso pretirane in tudi v denarju kdosi gavedi neizvedlive. Ako bi bili naši »vodilni« in »najvišji« birokratski krogi pametni, bi pač ne bili vedno in vedno s pravo kitajsko brezbriznostjo in počasnostjo odklanjali vedno se ponavljajoče malenkostne zahteve poštnih uslužbencev za vpeljevanje vednega napredovanja v službi, za določitev provizorične službene dobe pomožnih slug, za pravico do dopusta, za moderni disciplinarni in službeni red in za nedeljski počitek. Seveda, višji naši avstrijski mandarinji so tako mogočni, da se jim ni zdelo vredno, izpolniti teh malenkostnih zahtev, ki bi pač ne obremenile zdatno in nekatere prav nič državnih financ. Ni čudno, da se tako po državnih uradi naravnost pospešuje nezadovoljnost med poštnimi uslužbenci.

In kake so bile nekatere teh takozvanih reform. Koliko nezadovoljnosti je vzbudilo trgovinsko ministrstvo dne 26. septembra 1902, ko so »uredili« razmerje prejšnjih poštnih ekspeditorjev in določili, da preneha privatno razmerje pomožnih poštnih uradnikov nasproti neeraričnim poštarjem. A še bolj prizadeti, kakor poštni oficijanti, so pa bili sinovi in hčere poštarjev. Prestavljali so jih k drugim uradom, če so jih pa pustili pri starih, so jih pa izločili iz statusa poštnih oficijantov in jih uvrstili v seznam uslužbencev. Se grše pa je, da otrokom poštarjev zaračunajo od 1. oktobra 1902 nadalje za vsako leto, ako služijo pri očetovem uradu, pri uradih prvega razreda za pol in pri uradih drugega razreda le tretjino leta.

Vse pritožbe in shodi glede na to grdo krivico so bili zaman. Prej omeiš kamen, kakor pa kakega avstrijskega višjega birokrata.

Poštni uslužbenci trde, da uradna razpredelnica o plačah ne podaja prave slike. Poštni sluga vstopi v službo kot pomožni sluga z dnevnjo plačo 2 K 40 h brez uniforme. Čez eno leto dobi 2 K 60 h in uniformo. Počasni mu povišajo plačo na 3 K. Sedem, osem do devet let mora čakati, da postane definitivni z začetno plačo 800 K in pa z aktivitetno doklado, ki znaša na Dunaju 50, po drugih mestih pa 35 do 20 odstotkov plače. A odtegnejo se še prispevki za pokojninski sklad in pa takse pri imenovanju. Po sedem do devetletni službeni dobi nima sluga po definitivnem imenovanju nikakega dobička. Plača se zviša na tri leta za 100 K, dokler ne znaša letnih 1000 K. Če je prostor, postane sluga ekspedient s 1000 K; torej brez izboljšanja in se mu zviša na tri leta plača za 100 K do 1200 K. Poduradnik ima tudi samo 1200 kron prvotne plače, zviša se plača na tri leta zopet za 100 K do letnih 400 K. Da postane sluga poduradnik, mora služiti v najbolji ugodnem slučaju 29 let, da pa dobi letno plačo 1400 kron, pa 35 let. Če hoče dočakati poduradnik prvo starostno doklado, mora služiti 40 let, 45 let pa v najugodnejšem slučaju, da učka drugo, v neugodnem slučaju pa 47 do 48 let. To dobo pa je malokdo učka. Vsak pa ravno zato služi kolikor časa le more, vsled česar so napredovalne razmere jako slabe.

Neki višji uradni trgovinskega ministristva je izjavil: V najnižji kategoriji znaša dejansko najmanjša plača poštnega sluga samo 800 K, a na Dunaju znaša aktivitetna doklada 50 odstotkov, tako znaša dejanska letna plača 1200 K. Najvišja plača sluga pa znaša 2300

kron. Pripomnimo, da velja to le za dunajske razmere, drugod so aktivitetne doklade znatno nižje. Sluge, pravi ministerialni uradnik, so brezplačno adjustirani in imajo tudi postranske dohodke. Nadalje trde v trgovinskem ministrstvu, da je napredovanje v službi pri poštini slugah bolj ugodno, kakor pri drugih državnih uslužbencih. Letos je izdalo ministrstvo za hipno izboljšanje nižjih kategorij nad 1 milijon K. Zadnjo reorganizacijo so izvršili leta 1899 in so od takrat postavili 9890 pomožnih slug. Trgovinsko ministrstvo namerava v kratkem tudi priznati, da vračunajo starostne doklade k penzijam.

Zanimivo je, da sedi zdaj v ministrstvu oni Marchet, ki je vodil leto za letom depotacije poštinih uslužbencev v trgovinsko ministrstvo. Tudi oba ministra nemške ljudske stranke lahko zdaj dejansko pokažeta, koliko resnice je v brezštevilnih spomenicah in predlogih, ki so jih glede na poštne uslužbenke vlagali poslanci nemške ljudske stranke.

Na vsak način in brezpogojno mora vlada že enkrat prenehati s svojim načinom reformi glede na poštne uslužbenke. Dozdaj so imeli zanje po največ le lepe besede, tolažbo na bodočnost, umazarije in zatiranje. Dolžnost vlade je, da ugodi skromnim zahtevam poštinih uslužbencev. Nikakor ni družba voljna, da po krivdi nepristopljivih starih in v staro šaro spadajočih avstrijskih birokratov trpi ves javen promet in da pridemo v srednjefriške razmere. Naš socialni čas pa zahteva, da imajo tudi sužnji države, poštini uslužbenci, take dohodke, da se lahko s svojimi rodbinami vred dostojno prežive. Ako pride do boja, ve vsa avstrijska javnost že zdaj, da je umazani vladni sistem nasproti poštini uslužbenecem izzval boj za boljšo bodočnost tako zatiranja in za nos vlečenega stanu v državnih uniformah.

NARODNOSTNO VPRAŠANJE V OGRSKI ZBORNICI. — ZUPNIK JURIGA IN MINISTAR APPONYI.

Pri debati o naučnem proračunu je prvi govoril slovaški župnik prvoboritelj za prava svojega naroda, Ferdinand Juriga. Ožigosal je vladni sistem, ki v solah goji velemažarstvo ter deco raznaroduje. Med Jurigovim govorom je bil precejšnji nemir. Seveda je na to naučni minister Apponyi branil vlado. Dejal je, da se vlada pri ljudskem šolstvu drži dveh načel: prvič hoče od pomoči velikemu pomanjkanju učiteljskega, drugič pa vlada ne bo trpela, da bi se v kakšnih solah gojile ideje, nasprotne težnjam mažarskega naroda. Da — vlada celo takih sol ne mara, ki so v tem oziru nevtralne. Šola mora služiti veliki nacionalni ideji mažarski. Poslanec Juriga — pravi minister — me je napadel po krivici. Stanje učiteljstva je na Ogrskem povoljnije kot v Avstriji ali pa na Pruskem. Sicer pa ogrska vlada kaže nasproti drugim narodnostim največjo blagohotnost in je nasproti njim zelo liberalna. Le poglejte na Poznanjsko in Rumunsko, kako tam delajo z drugimi narodnostmi. Na Ogrskem je po Apponyjevem mnenju za druge narodnosti odmerjena največja pravičnost. (Elien-klici.)

ZA SVOBODO CERKVE. (Pariški poročilo.)

Laiki, ali od vlade plačani ali pa gnani od boječnosti, so v Parizu pri oblasti prijavili za celo leto bogoslužje v sledečih pariških župnijah: Sv. Janez Ev., sv. German Šaronski, kapelica na pokopališču Père Lachaise, sv. German Aurerroiski, sv. Vincenc Pavlanski. Naša gospa ludska, sv. Trojica, sv. Evgen, sv. Alojzij Antenski in sv. Frančišek Ksaverski Za kapelico zavoda »Institut Catholique« so izdana vabila, veljavna za celo leto. — Vlada je, da sama sebi dá poguma, objavila dosedanjio statistiko o verskih družbah. Teh je sedaj na Francoskem 1060; 902 protestantskih, 78 judovskih in 80 katoliških. Če se pomisli, da se 50.000 katoliških občin v smislu papeževega navodila ni združilo v verska društva, kakor jih je hotela vlada, so od teh 80 skoro vsa društva na inicijativo vladnih laikov zasnovana. — Brzjojavka papeža kardinalu Richardu, s katero mu ponuja za bivališče vaticanovo nuncijaturo v Parizu, imenuje nuncijaturo last papežovo. To je sedaj tudi pravno na vseh inštancah dognano. Palačo je papežu darovala grofica Besseličvre.

Hudi nemiri v Provinciji.

Pariz, 18. dec. Prebivalstvo v St. Flouru se je policijskemu komisarju in žandarjem, ki so se hoteli podati k škofu, da mu izročijo povelje, naj zapusti škofijo, tako energično ustavilo, da je moral župan brzjojaviti naučenemu ministru, kaj naj stori. Minister je odgovoril, da sme škof oditi iz palače, kadar sam hoče. Nato je škof izjavil, da odide v sredo, ne da bi bilo treba zato policajev.

ITALIJANSKI MINISTAR TITTONI O TROZVEZI.

V diplomatski loži parlamenta so 18. t. m. bili zbrani skoro vsi diplomatje, prvi med njimi avstrijski poslanik. Minister za zunanje zadeve Tittoni govori o trozvezi približno sledeče:

Popolnoma in prirčno se pridružujem nedavnim izvajanjem Bülowa in Aerenthala, ki sta branila trozvezno razmerje. Trozveza bo tudi v bodoče temelj naše politike in ostali ji bomo zvesti. Zato se motijo tisti, ki mislijo, da je trozveza oslabiljena. Še trdnješa je, posebno zato, ker je zgolj mirovna zveza in omogočuje vsaki zvezni državi, gojiti prijateljska razmerja tudi z ostalimi državami, ki niso v trozvezi. Za Italijo pa ima trozveza ta največji pomen: njej se imamo zahvaliti, da smo lahko zasledovali samostojno politiko in

nismo ostali izolirani, kakor smo bili pred trozvezo. Italija v trozvezi ne zavzema podrejenega mesta. Nisem dejal brez pomisleka, da je trozveza Italiji omogočila, delati samostojno politiko.

Tittonijeva izvajanja so brezdvomno bolj odkritosrčna, kot Bülowa. Kajti to o »samostojni politiki« Italije je čisto resnično in ne izključuje, da bo Italija svojo zunanjo politiko iz samostojnosti izpremenila kmalu v popolno — neodvisnost od trozveze.

RUSIJA.

Revolucionarji. V Harkovu so v neki hiši katero so policaji ravno preiskali, streljali na policaje ter jih pet nevarno ranili.

SPOR Z JAPONSKO.

V diplomatskih krogih trdijo, da je Angleška jela med Rusijo in Japonsko v trgovinskem sporu posredovati. V posebni seji najvišjih dostojanstvenikov in ministrov v Peterburgu so sklenili sicer storiti vse, da se izognejo krvavemu konfliktu, vendar pa biti pripravljeni za vojsko.

SRBIJA.

Belgrad, 18. decembra. Skupščina je sprejela predlogo o posojilu v prvem branju. Razmerje glasov: 90 proti 59.

JAPONSKE ASPIRACIJE V TIHEM OCEANU.

Pariz. »Exanimer« iz San Franciska poroča, da se Japonci hočejo polastiti otoka Havai in da misli mikado 50 milj od otoka Honolulu oddaljiti otok Lanah kupiti s pomočjo nekega sindikata, kar je pa ameriška vlada s prepovedjo predače preprečila.

ZALOSTNI POLOŽAJ RUSKE ARMADE.

Peterburg, 17. decembra. Po ruskih listih razpravljajo vprašanje, kako preurediti sedaj popolnoma nezadostno preskrbljeno armado. Splošno prevladuje misel, naj se sedanje število enega milijona mož zniža najmanj za polovico. Za toliko bi utegnili dobiti pripravnih podčastnikov in dovolj izobraženih častnikov, kakor tudi sredstev za potrebno opravo.

POLOŽAJ V JEMENU.

Položaj v Jemenu se baje zopet slabša. Upornikov je več in več in osvajajo si zemljo dalje in dalje. Zdaj je v turški posesti samo še cesta iz Hodeide v Sanao. Veliko število vojaških čet se nahaja v krajini Hadža. Iz ostalih delov vilajeta prihajajo zelo neugodne vesti.

Dnevne novice.

+ **Knezoškoj dr. Jeglič v gosposki zbornici za splošno in enako vol. pravico.** Z Dunaja se nam poroča: Prvi govornik v debati gosposke zbornice o vol. reformi bo jutri v četrtek Unger, ki bo govoril proti plur. vol. pravici, za vol. reformo sta oglašena k besedi tudi ljubljanski knezoškoj dr. Jeglič in češki pesnik Vrchlicky.

+ **Občinske volitve v Stari Loki** so se včeraj vršile. O izidu včerajšnje volitve se nam poroča: Podobčina Starološka naših 95, liberalnih 35, podobčina Dorfarje naših 97, liberalnih 50, podobčina Godešič naših 96, liberalnih 6.

+ **Izjava.** V Gorici se je, kakor znano, osnoval »Osrednji odbor za Gregorčičev spomenik« in to iz ožjih prijateljev ali vsaj častilcev velikega pokojnika.

Sedaj pa je svet izvedel (gl. »Sloven. Naroda«, št. 284, z dne 12. dec. t. l.), v kaki nevarnosti da bi bili temu odboru izročeni pripevki slovenskih naprednjakov, češ, v imenovanem odboru »ni niti enega izmed predstavitev narodno-napredne stranke« in bi ta odbor nabrali denar lahko porabil »celo v podkrepljenje klerikalnih političnih peticij«.

Toda v koliko je upravičen strah, da bi osrednji odbor kaj ukrenil na lastno pest, to menda dovolj jasno poveje v objavljenem oglasu za Gregorčičev spomenik besede, da bi njega obliko »naj dogovorno določil celokupni slovenski narod potem osrednjega odbora in lokalnih podobdobarov«.

Ker pa je tako celokupnemu narodu o svojem času zagotovljena prilika, da glede uporabe nabranega denarja izrazi svoje mnenje, zato osrednji odbor s ponosom in z vsjo odločnostjo zavrača vsakotero tozadevno sumničenje.

Ker bi se konečno iz omenjenega članka lahko sklepalo, da je na sestavitvi osrednjega odbora imel ingerenco odvetnik dr. Franc Pavletič, izjavljamo, da pri takratnem sestanku dr. Pavletič ni bil niti navzoč. Osrednji odbor za Gregorčičev spomenik: Ivan Berbuč, prof. v p. in dež. odbornik, pred; sednik: Matija Rutar, deželnosodni svetovalec, podpredsednik; Josip Ivančič, prof. v p., blagajnik; dr. Ivo Šorli, notarski kandidat, dr. Karol Ozvald, gimn. prof., Franc Sivec, vadnični učitelj, tajniki: Ivan Kokošar, mestni župnik, Franc Vodopivec, ces. svetnik, Andrej Ipavec, gimn. učitelj, Niko Omersa, gimn. učitelj, odborniki. — V Gorici, dne 15. decembra 1906.

+ **Volitve v delavsko zavarovalnico proti nezgodam v Trstu in socialni demokratje.** — »Rdeči Prapor« se čudi, da obe slovenski stranki nastopata skupno pri teh volitvah. Nam se zdi, da bi bila tudi dolžnost jugoslovanske socialne demokratije nastopiti proti sedanjim upravi tržaške zavarovalnice, ker pod sedanjo upravo najbolj trpe slovenski delavci. Namesto tega pa vidimo, da »Rdeči Prapor« priporoča Lahone za kandidate in se zadovolji le z dvema slovenskima socialnima demokratoma kot namestnikoma (Kocmur in Zu-

pan iz tobačne tovarne.) Ako »Rdeči Prapor« podpira take krivice, je to stvar njegovega socialnega okusa, mi pa imamo poštenje pojme o narodni in socialni dolžnosti in tako bomo nastopali pri vseh volitvah v tržaško delavsko zavarovalnico, dokler ne bo odstranjena sedanja uprava, o kateri se čujejo naravnost kričeče stvari.

+ **Izobraževalno društvo v Planini** je priredilo v nedeljo predavanje, v katerem je g. Ivan Podlesnik na poljuden način razložil nekatere knjigovodske potrebe v gospodarstvu. Društvo lepo napreduje in ker je upanje, da dobi v kratkem lastne prostore z lepo dvorano, je gotovo, da se bo v lastnem domu društveno življenje in delovanje še lepše razvilo.

+ **»Naši Zapiski« o Aškercu.** Medtem ko smo mi zadnja dela A. Aškercu označevali za to, kar so, za čisto naravne pojave njegove pesniške dekadence, so oficijelni kritiki »Zvona« in »Slovana« spoštljivo kadili Aškercem himnam velikemu Buddhi in bosopetniku Stopistranu. Vsake hinavščine pa je kmalu konec in meseca decembra t. l. so se našemu mnenju pridružili »Naši Zapiski«, ki pišejo o Aškercu tako-le:

»Stališče, ki ga sedaj zavzema naša kritika specielno tudi napram Aškercu, je nevzdržljivo. Kajti to stališče je nepošteno, ker je neodkritosrčno. Za hrbtno se Aškercu obilo prereka za javnost pa, kateri so kritike kot vzgajajoč faktor v prvi vrsti namenjene, se pišejo tirade. Istina pa je, da z njegovimi deli počenši z Zlatorogom nihče ni mogel biti resnično zadovoljen, kaj šele, da bi bil zanje navdušen, ker je istina, da se ta najnovejša Aškercova dela z njegovimi prejšnjimi deli niti izdaleka ne morejo meriti.« (str. 190.)

In na str. 191: »Dokažemo, da pred objektivno kritiko nova Aškercova dela ne zaslužijo niti priznanja, kamoli takih tirad, kakoršne smo jih ponovno čitali.«

Nadalje »Naši Zapiski« primerno označujejo prvačno mrmrovljevske kritiko, ki iz Aškercu fabricira največjega pesnika, za »lizunsko bizantinsko kritikarstvo«. To fizilado si Aškerc lahko vtakne z bizantinsko pohvalo njegovo v »Volné Myslenec« vred v žep. Saj je trd in neomajen dovolj, da oboje prenese.

+ **Hrvaška zmaga v Buzetu.** Iz Buzeta se nam piše: O izidu volitev občinskega zastopstva v Buzetu sem vam že brzjojavno sporočil. O volitvah samih omenjam, da so se vršile dosti mirno. Dež, sneg in burja so nagajali samo prvi dan. Kljub nevremenu je prišlo na volišče precej naših volivcev. S ponosom so stopali tudi vse ostale dni prejšnjega tedna pred volivno komisijo in volili po svoji vesti. Italijani se niso mešali ne v III., ne v II. razredu. One štiri glasove v tretjem razredu bi si lahko prihranili v žepu, da se ne smešijo pred svetom. Vse upanje so pa stavili na soboto, ko je volil prvi razred. Računali so na to, da bo slabo vreme odvrčalo naše volivce, od volitve; pomežikovali so si zadovoljno, ker je naših volivcev dosti v Ameriki ali pa odsotnih radi dela v južni Istri in drugod; mislili so slednjič na to, da naši volivci niso organizirani in podučeni, zakaj se gre. Z leščerbami v roki so hodili po noči od vasi do vasi in gledali, koga bi požrli. Računi brez krčmarja. Vzdignili so vse, kar so le mogli, celo vojake so klicali, ki so hoteli glasovati. — Ne morem drugače, kakor da očitno napišem spričevalo duševnega ubožstva našemu c. kr. poštarju, g. Bonu, rojenemu Hrvatcu. Kakor nevesto pred oltar peljala sta ga dva mladeniča na občino zatajit jezik, katerega je z materinim mlekom vsesal. G. Bon. drugič vzemite še poštni voz in se pripeljite pred občino. Mi pa mislimo, da v vaši glavi eno kolesce le vendar ne more biti v redu. — In ker so naši iz daljne okolice prihajali še le v poznih urah, vtrpalo je srce marsikateremu rodoljuba, ko je videl, da se širi neprijateljska vrsta. Še le ob tretji uri popoldne je zaplapolala hrvaška zastava v znamenje, da je zmaga zagotovljena. Kakor desetonošci pomikali so se nasprotniki v luknje, poskrili raketne in drugo pripravo za večerno razsvetljavo v trdem prepričanju, da jim je nekako pred 20. leti odklenalo res za zmiraj. Zbadalo jih je pa blizu srca, ko so ob 6. uri zvečer od šestih strani zagrmeli naši topi, vzplamteli kresovina visokih gorah, odmevali od blizu in daleč navdušeni živio-kici, a naš narod se zbiral okoli glasbe naših vrlih Sokolov ter korakajoč okoli mesta Buzeta dal prosti dušek opravičenemu veselju — Jozua okoli Jerihe. — Da, prste proč od naše občine za zmiraj! Taka je osoda naših Italijanov posebno sedaj, ko so bili v resnici razumni močje voljeni v naše občinsko zastopstvo. To so močje pošteni in pravični, ki ne bod gledali na svojo korist, nego na občno, močje, ki poznajo potrebe svojega naroda ter jamčijo, da bode naš hrvaški jezik užival pravice, ki mu po božjem in človeškem pravu pripadajo. Zato živeli zavedni volivci! Vi pa, občinski zastopniki, neustrašeno naprej za blagor hrvaške občine v Buzetu.

+ **Še ena hrvaška zmaga.** Iz Pična v Istri javljajo, da so to občino Hrvatje pri občinskih volitvah pridobili in porazili Lahone.

+ **Tifus na Reki.** Na Reki je bilo tekom tedna 40 slučajev tifusa.

+ **Nagla in čudna smrt.** Ivan Milič iz Zgonika, star 62 let, se je zaprl v svojo hišo tako, da sosedje dolgo časa niso vedeli, kje da je. Včeraj, t. j. 16. t. m. so pa vlomili in našli so ga mrtvega pod posteljo.

+ **Volitve za občinsko zastopstvo v Zgoniku** so razglašene. Imenik je že razporejen. Za volitve se veliko trudi in dela — kraški teran itd.

+ **Železniška nesreča.** Pri Tounju je trčil včeraj iz Reke došli tovorni vlak z budimpeštansko-reškimi osebnimi vlakom. Nekaj voz je popolnoma razbitih, vendar je le par potnikov ranjenih.

— **Dopolnilna občinska volitev v zagrebški občinski zastop** se za II. razred (en mandat) vrši te dni. Združeno meščanstvo priporoča župnika Ilijaševića, Starčevićeva stranka.

— **Okradena igralka.** Bivša članica slovenskega gledališča gdca Růčková, sedaj članica zagrebškega gledališča, bi imela te dni gostovati v Varaždinu. Med potjo je bilo umetnici iz tovrnega voza ukradena vsa prtljaga z dragocenostmi. Gostovanje vsled tega ni bilo. Umetnica ima škode 1000 kron.

— **V pokoj** je šel sodni svetnik g. Alojzij Jenčič v Višnji gori. Kmetje so te vesti zelo veseli.

— **Premog** iščejo na Jagnjenici v župniji Svibno. Kakor pravijo, mora biti trboveljski premog v zvezi s šentjanskim. Ali bodo kaj našli in ali se bo obrestovalo kopanje, bo pokazala prihodnost.

— **Umrl** je Zagrebu posestnik Stjepan pl. Derunič, star 73 let. — V St. Lambertu je v starosti 60 let umrla gospodinja Neža Vratačnik.

— **Tridesetdnevica** po pokojnem pesniku Simonu Gregorčiču se bo obhajala v goriški cerkvi sv. Ignacija prihodnjo soboto ob 10. uri.

— **Nova lekarna v Gorici.** V sinočni seji mestnega sveta je naznanil goriški župan, da je tržaško namestništvo dovolilo, da se sme otvoriti v Gorici nova lekarna in sicer v bližini starega pokopališča.

— **Solski koncert gojencev »Glasbene Matice«** v četrtek, dne 20. decembra 1906, zvečer ob pol osmih v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma«. Spored: 1. Fr. Chopin: Balada v g-molu za klavir. Svira g. Niko Štritoj. (Sola g. J. Prochazke). — 2. Ch. Beriot: Koncert za gosli št. 8. I. stavek. Svira g. Miroslav Dežela. (Sola g. J. Vedrala). — 3. a) Fr. Schubert: Smrt in deklica; b) Fr. Gerbič: Arija Barbe iz opere »Kres«. Poje gdč. Angela Malič. (Sola Fr. Gerbič). — 4. A. Dvořak: Variacije za klavir. (Thema con variazioni). Svira g. Anton Trost. (Sola g. J. Prochazke). — 5. a) Fr. Schubert: Radovednež; b) R. Wagner: Romanca Wolframa iz opere »Thannhäuser«. Poje g. Anton Svetek. (Sola g. Fr. Gerbič). — 6. E. Grieg: Sonata za gosli in klavir v c-molu, I. stavek. Svira na gosli g. Niko Štritoj. (Sola g. J. Vedrala), na klavir gdč. Ana Kilar. (Sola g. J. Prochazke). — 7. a) Fr. Gerbič: »Zelel bi, da bil bi ptica«; b) R. Schumann: »Ljubi moj, ti zreš«; c. G. Mayerbeer: Romanca Raoula iz opere »Hugenoti«. Poje g. dr. Pavel Kozina. (Sola g. J. Gerbič). Na violi spremlja g. Miroslav Dežela. — 8. J. Haydn: Komorni kvartet št. 34. Svirajo: I. vi. Niko Štritoj, II. vi. Ivan Trost, violo Mirko Dežela. (Sola g. J. Vedrala), čelo Anton Trost. (Sola g. O. Zusk). I. Alegro di molto. — II. Un poco Adagio affetuoso. Var. I. II. IV. — III. Menuetto. (Allegretto alla zingarese.)

— **IV. Presto scherzondo.** — Začetek točno ob pol osmih. — Vstop prost na sedeže in stojišča. — Rezervant in numerirani sedeži po 1 K, da se jih posluži ono občinstvo, ki hoče v pokrite troškov kaj žrtvovati. Dobi-vajo se v trafiki gospe Šešarkove v Šelenburgovih ulicah in na večer koncerta pri blaginji. Vzpored se dobi istotam brezplačno.

— **Smrt pod mlinskim kolesom.** Iz Novoga mesta, dne 18. t. m. — 38letni mlinar Karol Pink je našel danes dopoldne v svojem mlinu na potoku Težka voda (mlin je znan pod imenom »Oblakov maln«) pri Šmihelu pod mlinskim kolesom na tragičen način svoj žalostni konec. Šel je najbrže mazat tečaje notranjemu kolesu, pri tem pa prišel tako nesrečno z glavo med kolo, da mu je strlo šinjak in zdrobilo desno roko. Kolo ga je moral parkrat za seboj potegniti, nato šele se je samoodsebe ustavilo. Ker so vsa druga kolesa stala in se je to edino tekoče kolo s sumljivim glasom naenkrat ustavilo, pritekla je hčerka, ki je v bližnji sobi delala svojo šolsko nalogo, pogledat po vzroku. Ko je nekaj časa zastoj klicala očeta, našla ga je pod mlinom med omenjenim kolesom vže mrtvega. Ponesrečeni je bil le malo časa v tem mlinu, zapušča ženo s tremi nedoraslimi otroki. Dobro, plemenito delo usmiljenja napravi, kdor se vsaj v tem kritičnem prvem položaju usmili obžalovanja vredne žene, oziroma njenih otročičev.

— **Sneg jih je zasul.** Na Vratniku nad Senjom je 11. t. m. snežni metej presenetil 11 oseb, katere so našli orožniki v snegu polumrtve ter so jih rešili. Med ponesrečenci so bili Zvonimir Tusina, odvetniški perovodja v Otočcu, Vekoslav Rubeli, farmacevt in g. dr. J. Polovina, advokat v Otočcu.

— **Naš rojak ponesrečil na Nemškem.** Z Nemškega se nam poroča: Ponesrečil se je 4. t. m. pri Essenu ravno na dan sv. Barbare naš slovenski rojak K u s. Peljal se je v rudokopno jamo po vrvi. Ta se je utrgala in padel je 60 metrov globoko. Našli so ga mrtvega. Ko bi bil saj praznovalec god patrone rudarjev sv. Barbare, kakor ga praznujemo skoro vsi tukajšnji Slovenci na Pruskem. Pogreb je bil 8. dec. v Essen West. Dve slovenski društvi sta ga spremili na zadnji poti in kakih 2000 oseb. Naj počiva v miru v tuji zemlji!

Slovensko gledališče.

Včerajšnja predstava »Prodane neveste« — bila je Betetjetov večer. Njegov Kecal je bil izboren in lahko se reče, na slovenskem odru še ni bilo boljšega, bodisi v petju, igri in maski. Gospa Skalova, g. pl. Rezunov, gdč. Reisova, Kočvarjeva in Prochazkova, kakor tudi gg. Onfednik, Ranek, Bukšek in drugi bili so izborni, torej nič slabši od prve predstave. Gosp. pl. Zach pa je bil včeraj nesrečen, bil je prehlajen in torej brez glasu. Motile so gledalce maske nekaterih igralcev. Nekateri so

isti napravljajo si okrog oči tako močne in ne poteze, da izgledajo kakor da bi imeli oči, ki se črni okvirji. To ne povzdigne nikakor blešča oči, temveč le osmeši dotičnika. Zeleti bi bilo, da režija tudi temu posveti nekoliko pozornosti. Predstavi prisostoval je gospod deželni predsednik.

Štajerske novice.

Š **Slovenci in štajerski deželni zbor.** »Südbösterreichische Stimmen« priporočajo štajerskim slovenskim deželnim poslancem odločneši nastop v štajerskem deželnem zboru ter pravijo: Brez slovenske kmetijske šole nobenega proračunskega provizorija in naj zella kar hoče.

Š **Dvojna mera!** Cel teden je že minul od tega, kar je povzročil avtomobil lutomerške glavarja tako grozno nesrečo, a nemški isti še vedno molčijo. Če se pa kje fantje stepajo, nemški listi hitro poročajo o tem, in še zlobno pristavljajo: glejte, kako divji so Slovenci. Gospod glavar, zakaj ne poročajo nemški listi o tem?

Š **Čuden slučaj pasje stekline.** V Kobarjih je stekel Praznikov pes ogrizel drugega psa in šest oseb. Štiri osebe so odpeljali na Dunaj / poseben zavod za take. Kmalu pa se je pokazala pri Prazniku še večja nesreča. Stekli pes, ki je hodil ležat v rezanico, jo oslinil in zastrnil, je ogrizel tudi domačega vola, ki je kmalu poginil. Do sedaj je poginilo nesrečnemu gospodarju troje živinčet, ostala živina pa čudno dela v hlevu in neprestano muka. Pričakujejo komisije iz Celja.

Š **Hči na svojem domu.** Minolo nedeljo je prišla 17-letna posestnikova hči Amalija Modec, ki služi v Gradcu, domov obiskat svojega očeta v Brežulju pri Račnem. Dobil pa je prelep sprejem. Doma je bila samo očetova priležnica, ki je domačo hčer iz hiše nagnala. Prišlo je med ženskama do hudega prepira, med katerim je priležnica Amalijo Modec napadla s sekiro in jo tako težko poškodovala, da je morala iti v bolnišnico.

Š **Mariborski vžitinski zakup** je oškodovan po samomoru tajnika Preloga za kakih 27.000 kron. Pogodova zapuščina ne bo mogla pokriti toliko ponesrečenja, zato bodo razni mesarji in gostilničarji morali iz svojega plačevati primanjkljaj. Ves ponesrečen denar je Prelog vtaknil v svoj lepo urejeni vinograd.

Š **Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj** priredi na Silvestrov večer t. l. v »Gadnem domu« v Ptuj majhen pevski in godbeni koncert. — P. n. čast. pevke in pevci, posebno v Ptuj in okolici bivačih, se tem potom najuljudnejše vabijo k polnočnim udeležitvi pevskih vaj, v torek in četrtek ob polu 8. uri zvečer in v nedeljo ob polu 2. uri popoldne.

Š **Konkurz Mayr.** Spodnještajerskim Nemcem se je v zadnjem času podrlo veliko močnih (!) stebrov. Konkurz Kaiser, Gspallt, Wegschaidler in Mayr pričajo o trhlosti nemstva. Zunaj lesk in blesk, notri — dolgovi. Zlasti veliko dolgovi je imel vinski trgovec Emanuel Mayr v Mariboru. »Marburgerca« pravi, da je tabularnih dolgovi 150.000 K, nevkliženih pa 270.000 K, skupaj torej 420.000 kron.

Š **Hiralnica v Vojniku** dobi poleg novega zdravnika tudi novega oskrbnika. Deželni odbor štajerski je namreč pisarniškega uradnika Karola Hoch prestavil iz mariborske bolnišnice v Vojniško hiralnico ter mu poveril oskrbnišvo iste. Hoch je zagrizen nemški nacional.

Š **Iz poštne službe.** Poštar Edvard Pasch je iz Mislinje prestavljen na lastno prošnjo kot poštni oficijant v Ljubno na Gor. Štajerskem.

Š **Promocija.** Danes je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem filozofije bogoslovni profesor v Mariboru, vč. g. theol. dr. Avgust Stegenšek. Castitamo!

Š **Bralno in pevsko društvo Maribor** je izvolilo svojim predsednikom iz Ljubljane v Maribor prestavljeno železniškega oficijala g. Ivana Kežarja.

Š **Draga svačica.** V slovenski gostilni pri Grobušku v Brežicah se je prodala svačica pri veseli mizi za 5 K 76 vin. v prid Brežičkemu Sokolu, vsota se je izročila blaginštvu.

Koroške novice.

Š **Zopet slovenska zmaga na Koroškem.** V prostrani občini Rikarja vas smo pri občinskih volitvah 18. t. m. v vseh treh razredih prodrli, dasi so nasprotniki strastno agitirali in so si bili v svesti, da dobe vsaj II. in I. razred. V III. razredu so prejeli našaj po 116 glasov, nasprotniki po 50 glasov, v II. naši po 31, nasprotniki po 17 in v I. razredu naši 14, nasprotniki 13. Živeli značajni možje!

Š **Zanimivo zborovanje kor.** »Bauernbunda« je bilo preteklo nedeljo v Rožku. Na shodu je govoril poslanec Oraš, ki je odkrito priznal, da so nemško-nacionalni voditelji napravili veliko napako, da so se zavzeli za ločitev zakona in svobodno šolo. Za Orašem je prišel govoriti monsignor Podgorca. Pozdravil je volilno reformo, »v kolikor napravi konec neplodnemu narodnostnemu prepiru.« Navzoči učitelji so pričeli razgajati in monsignora Podgorca niso pustili dalje govoriti. Tudi dr. Arnejača niso pustili govoriti.

Š **Odlikovanje.** Imenovana sta častnim komornikom Nijh papeževe Svetosti č. g. dekana Franjo Eugenberger v Špitalu na Dravi in Ivan Držanič v Šmohorju v Ziljski dolini. Nova monsignora sta si pridobila posebne zasluge radi lepe poprave in okrašenja njih župnih cerkva.

Š **Kodeljen** je koroškemu deželnemu predsedniku baronu Heimu komturni križec I. razreda in vpokojenemu nadzorniku Južne železnice Adolfu Schenku, vitežki križec II. razreda.

reda kraljevega saksonskega Albrehtovega reda.

Š **Železniška stroja skupaj trčila.** Dne 16. t. m. popoldne je trčil na kolodvoru v Beljaku premikalni stroj v drug stroj, ravno ko je slednji iz kurilnice privozil. Pri prvem stroju se je nekaj polomilo, drugi stroj je bil pa vržen iz tira. Ker je na tiru vsled nakopičenega premoga razgled oviran, sta strojnika pretežno nevarnost še le opazila, ko sta bila s strojema že čisto blizu. Druga nesreča se ni prigodila nobena.

Š **Samoumor.** Ustrelil se je 17. t. m. popoldne v hlevu gostilne »Buchenwald« v Celovcu pešec Rudolf Grünkranz od pešpolka št. 7. Zadel se je v prsa. Vzrok je bila baže nesrečna ljubezen.

Š **Nepošten dimnikarski pomočnik.** Pobegnil je z prejetimi denarji v znesku 44 K od dimnikarskega mojstra Ludwiger v Muti v Zgornji Zilski dolini, pomočnik Urh Vuk, doma iz radovliškega okraja na Kranjskem. Mojster ga je poslal v Lesno dolino, da bi ometel ter mu ob enem naročil naj prevzame letno plačilo od samostana v Logu in nekega gostilničarja, skupaj 44 K. Pomočnik se pa ni več vrnil, ampak je je pobrisal z prejetimi novci, gospodarjevim psom in v dimnikarskem kostumu proti Tirolski.

Ljubljanske novice.

Š **K 15letnici pevskega društva »Ljubljana«** javili so nadalje svojo udeležbo, upravniki odbor »Zveze slovenskih pevskih društev« v Ljubljani, pevsko društvo »Kolo« iz Zagreba in »Vodnikova čitalnica« iz Šiške. Pevski zbor društva pripravlja se kar najmarljivejše za slavnostni koncert, katerega program bo zelo obširen in užitek poln. Svoje sodelovanje na slavnostnem koncertu zagotovila je tudi slovit hrvatska umetnica na harfi, gospica Emi Kornitzerjeva. Ostala društva, katera do sedaj še niso prijavila svoje udeležbe, a imajo namen slavnosti se udeležiti, so naprošena, da blagovolijo svojo prijavo čimprej društvu naznaniti.

Š **Izreden občni zbor »Glasbene Matice«** bo dne 2. januarja 1907 zvečer ob polu sedmih v društveni dvorani. Dnevni red: Ali naj se vložijo pritožbe proti razsodbi prve instance v zadevi konkurzne mase tvrdke J. Lozar. — Odbor.

Š **Domača umetnost.** V izložbenem oknu Fran Szantnerjeve trgovine v Šelenburgovih ulicah je razstavil nam že dobroznani slikar Srečko Magolič zopet veliko oljnat sliki »Prvi sneg«. Magolič nam je bil doslej znan po svojih poletnih in jesenskih živahnih pokrajinskih motivih; s sedaj razstavljenim svojo sliko pa je pokazal, da razume tudi ubranost in pozicijo zimskega večera v prosti naravi daleč od človeških bivališč izborni pogoditi. Zadnji žarki zahajajočega solca poljubljajo mrzlo snežno odejo; pod snegom se šibeče grmečevje, med katerim se vije leni potok, pa meče dolge, mehke, višnjeve sence po rožnatobrobjenem snegu. Ker je ta umotvor bodisi v tehniki, kakor tudi v barvah dovršen ter slikan z občutkom, ne ugaša samo nam, temveč tudi sploh za umetnost se zanimajočemu občinstvu.

Š **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Jutri, v četrtek, se uprizedi tretjič v sezoni Smetanova komična opera »Prodana nevesta«. — Marinko poje ga. Skalova, Kecalja g. Betetto, Janka g. pl. Rezunov, Krušino g. Ouřednik, Vaska g. pl. Zach.

Š **Golufija.** Predvčerajšnjim je prišel hlapec Martin Stegenšek k premogarskemu hlapcu Antonu Jeranki in mu rekel, da ga je njegov gospodar vzel v službo in da bode pomagal prodajati premog. Jeranko je to verjel in dovolil Stegenšku, da sme nositi premog po hišah in pobirati denar. Ko je pa Stegenšek stržil 4 K, jo je popihal.

Š **Pobegnili** je od svojih starišev na Emonski cesti št. 10 šolska učenca Antonija Zaletljiva. Deklica ima temno modro šerpo, tako jopico in krilo ter črne čizme.

Š **Idealna mladina.** Tudi ljubljanski tretješolci I. drz. gimnazije so se spomnili pokojnega mladinskega Simona Gregorčiča ter darovali v doneskih od 5 do 10 vinarjev za njegov spomenik 26 K. Naj bi našli mladi častilci pokojnega pesnika še mnogo posnemalcev!

Š **»Društvena godba ljubljanska«** priredi jutri v dvorani »Puntigamske pivnice«, Turjaški trg, (Remic) o priliki otvoritve restavracije koncert. Začetek ob polu osmih zvečer. Vstop prost.

Š **»Merkurjev«** občni zbor se vrši v nedeljo, dne 6. januarja ob 10. uri popoldne. Zveč.

Š **Božičnica I.** in II. mestnega slovenskega otroškega vrta se vrši jutri, dne 20. t. m., ob 4. uri popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Š **Pod skrbstvo** sta postavljena radi zapravljenosti Ivan Gorican, vrtnar na Poljanskem nasipu šte. 16, in France Bizjan, posestnik iz Podutika.

Š **Zatekel** se je pred par dnevi majhen, črn psiček z dunaisko znamko. Lastnik ga dobi v gostilni pri »Sodčku« na Zabjaku.

Š **V Ameriko** se je včeraj odpeljalo z Južnega kolodvora 39 Slovencev in 2 Hrvata.

Š **Tvrda M. Rosner & Co.** v Ljubljani je prenestila svojo pisarno s skladiščem in kletmi vred v lastno hišo v Spodnji Šiški pri Ljubljani, na Celovško cesto št. 73 (prej Koslerjeva zimska pivarna), kjer je napravila tudi žganičnico in destilacijo za paljenje in prekanje.

— **Konkurz tvrdke R. & E. Rooss.** Tozadevno se nam poroča: C. kr. deželna sodnija v Ljubljani je dne 2. t. m. ustavila kazensko postopanje vsled svoječasno v našem listu objavljene privatne ovadbe proti trgovca Rooss in knjigovodju Rudolfu Pibrouz, ker po desetmesečni strogi preiskavi državno pravd-

ništvo ne najde razlogov, da bi se isti še nadalje kazensko zasledovali.

Književnost in umetnost.

Š **»Matica Hrvatska«** je imela včeraj občni zbor. Navzočih je bilo okoli 80 članov in kot zastopnik »Slov. Matice« dr. Ilesič in g. Trstenjak, kateremu so nadalje hrvaški listi naslov profesor. G. prof. dr. Ilesič je govoril navdušen pozdrav. Občni zbor se je popolnoma mirno izvršil.

Iz slovanskega sveta.

Š **Veliko manifestacijsko zborovanje na korist Slovakov** je bilo včeraj zvečer v Pragi v »Meštanski Besedi«.

Š **Stavka belgrajskih stavcev.** Vsled plačilnih diferenc stavkajo v Belgradu stavci. Večina listov vsled tega ni mogla iziti.

Š **Nova hrvaška radikalna stranka?** Resolucijski listi, torej nič kaj verodostojni viri, poročajo, da misli poslanec Mirko pl. Pilsač izstopiti iz Starčevićeve stranke prava in ustanoviti novo radikalno stranko in glasilo te stranke.

Š **Umrli** je v Virju č. g. župnik Jurij Pušek, bivši tajnik nadškofa Stadlerja.

Š **Pri volitvi v »Radničku zadrugu«** v Dubrovniku so zmagali Starčevićanci proti revolucionarjem, ki so dobili 56 glasov. Po volitvi so Starčevićanci manifestirali po mestu.

Š **Prenos črnogorske prestolnice.** Iz Cetinje poročajo: Z ozirom na to, da na Cetinju nedostaja prostora v vode za razvoj prestolnice, je 40 poslancev skupščine stavilo predlog, naj bi se proglasilo kot prestolnica Danilov grad. Ako bi se hotel ta predlog izvršiti, bilo bi za to potrebno več milijonov.

Razne stvari.

Š **Papež dedič.** Rajni cesarejski nadškof in partibus infidelium mons. Justin Adami je zapustil papežu 4 milijone lir.

Š **Morilko Klein** so zopet prepeljali v kaznišnico Neudorf, ker so dognali, da ni blazna.

Š **Skale odtrgale** so se v Pirenejah. Porušile so osem hiš. Pod razvalinami je pokopanih 8 oseb.

Š **Potopljena ladja.** Parnik »Arlington« je potopil neki belgijski parnik. Utonilo je osem mož.

Š **»Phönix«** tožen. Glede na posledice potresa v San Francisku so izplačale angleške in ameriške zavarovalne družbe odškodnino. Nekatere evropske zavarovalne družbe pa izjavljajo, da ne plačajo odškodnine, ker je šlo tu za elementarno nesrečo. Več prizadetih prebivalcev v San Francisku je zato vložilo tožbo proti družbi »Phönix«.

Š **Dvanajstletni samorilec.** Na Dunaju je skočil s tretjega nadstropja 12letni učenec Rezac II. meščanskega razreda, zaradi slabega izprijčevala in se je ubil.

Š **Kotel počil** je v dortmundski tvornici Hoesch. Mrtve so štiri osebe, en delavec je smrtno nevarno, več oseb pa lahko ranjenih.

Š **Pravda za dedščino.** Iz Varšave poročajo: Umrli posestnik Mirecki je zapustil 500.000 rubljev za dobrodelne namene, med temi tudi »Poljski akademiji« za znanosti v Krakovem 50.000 in za zopetno zgradbo kraljevega gradu v Krakovem tudi 50.000 rubljev. Sorodniki so se pa uprli oporoki, češ, da akademija in kraljev grad nista splošno znana in in ruska vlada ne prizna. Varšavsko sodišče je pa razsodilo, da je oporoka veljavna.

Š **Zaprli** so v Pragi zakonska Horak, ki sta svojega triletnega sinčka tako pretepavala, da je umrl.

Š **Na legariju** je zbolelo na Reki 40 oseb. Tri so umrle. Zdravstvena komisija je ukazala obširne zdravstvene obrambe odredbe.

Š **Požar s smrtnimi žrtvami.** V berlinski hiši na Reineckendorfer cesti št. 23 je nastal dne 18. t. m. požar. Tri ženske so zgorele.

Š **Župan požigalec.** Zaprli so župana in trinajst meščanov saksonskega mesta Siebenlehen. Dolže jih, da so zažigali, da dobe na ta način odškodnino od zavarovalnice.

Š **Čin blaznega.** V Castellanu pri Turinu je zblaznel 40letni Maddio in je umoril svojega brata, svakinjo in nečakinjo, nadalje je ranil še več žensk in smrtnonevarno dva otroka. Končno je usmrtil še sebe.

Š **Zgorela** je tvornica bratov Thonet pri Brnu. Brez dela je 1500 delavcev.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Š **GOSPOSKA ZBORNICA SPREJME SPLOŠNO IN ENAKO VOLIVNO PRAVICO.**

Š **Dunaj, 19. decembra.** Dvorni svetnik Lammach je odložil poročevalstvo o sklepu gosposkozbornične komisije. To priča, da se je položaj znatno izpremenil.

Š **Dunaj, 19. decembra.** Knez Auersperg je odložil načelnitvo ustavovorne stranke gosposke zbornice.

Š **Dunaj, 19. decembra.** Vse tri skupne gosposke zbornice so imele danes seje. Že sedaj je gotovo, da bodeta ustavoverna stranka in srednja stranka gosposke zbornice glasovali jutri za od vlade predloženo nespremenjeno volivno reformo. Desnica bo toliko svojih članov absentirala, da bo zagotovljena dv tretjinska večina. Vlada ima že to zagotovilo. Jutri pride na vrsto v gosposki zbornici »numerus clausus« ter se čuje, da bo gosposka zbornica rešila obe predlogi o volivni reformi in o »numerus clausus« jutri le v drugem branju, tretje branje pa izvrši takoj, ko poslaniška zbornica sprejme »numerus clausus«. Dvomi se, da bi mogla poslaniška zbornica še ta teden rešiti »numerus clausus«, ker so na poti še razni nujni predlogi in bi bile potrebne nočne seje. Ako pa poslaniška zbornica

še ta teden to delo izvrši, tedaj bo gosposka zbornica že v soboto izvršila tretje branje obeh predlog.

Š **Dunaj, 19. decembra.** Ustavna stranka gosposke zbornice je z 35 glasovi proti 9 glasovom sklenila glasovati proti pluraliteti. Od skupine desnice, ki šteje 107 glasov, je bilo pri današnjih posvetovanjih navzočih 65 članov, od srednje stranke, ki šteje 46 članov, je bilo pri današnjih posvetovanjih navzočih 45 članov, od ustavne stranke, ki šteje 61 članov, je bilo navzočih 49 članov, nekaj se jih je pred glasovanjem absentiralo, a so pozneje izjavili, da bodo glasovali proti pluraliteti. V poslanski zbornici se bo prvo branje o »numerus clausus« vršilo potom nujnega predloga. Poljski člani gosposke zbornice so sklenili glasovati proti pluraliteti in za to, da je »numerus clausus« lahko posebna predloga, kakor jo je predložila vlada. Ustavovorni člani gosposkozbornične komisije, ki se je pečala z volivno reformo, so odložili svoja mesta.

DRŽAVNI ZBOR.

Š **Dunaj, 19. decembra.** Državni zbor je danes razpravljal o nujnem predlogu glede proračunskega provizorija.

Š **Dunaj, 29. decembra.** Državna zbornica nadaljuje prvo branje proračunskega provizorija. Začetkom seje je trgovinski minister Fort odgovarjal na interpelacijo o razdelitvi obrtniških dobav za armado med Avstrijo in Ogrsko ter je dejal, da se je napram prejšnjemu položaju doseglo za Avstrijo izboljšanje.

OBČINSKE VOLITVE V STARI LOKI.

Š **Škofja Loka, 19. decembra.** V tretjem razredu naših glasov 232, liberalnih 22.

VOLITVE V NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Š **Berolin, 19. decembra.** Včeraj se je vršilo sedem socialnodemokratskih zborovanj. Sprejete so bile kandidature dosedanjih socialnodemokratskih poslancev in se sklenilo, da se vse stori, da tudi to pot Berolin socialnodemokratsko voli.

KULTURNI BOJ NA FRANCOSKEM.

Š **Pariz, 19. decembra.** Kulturna komisija je sklenila, da ne umakne nobene sklenjene točke v izvrševanju kulta in da ostane 11. december nepreklicno zadnji dan, katerega dne bi lahko verske družbe prevzele cerkveno premoženje. Na leto 1905 sklenjene pokojnine se ne bo več oziralo.

Š **Lille, 19. decembra.** Vojno ministrstvo je odpustilo iz službe nekega kapitana 20. infanterijskega polka, ker pri inventuri cerkvenega premoženja ni hotel udrjeti v cerkev.

Š **Pariz, 19. decembra.** Do včeraj je bilo zapuščeni na Francoskem 29 nadškofijskih, 31 velikih in 23 malih semenišč, skupno 83 poslopij.

NOV NAČIN BOJEVANJA.

Š **Pariz, 19. decembra.** Kljub megli in vetru se je včeraj vzdignil Lebaudy s svojim zrakoplovom in poljubno obkroževal Pariz in večje pariške stavbe ter se je vrnil potem lahko, dasi proti vetru, na svoj prvotni prostor. Sedaj zgrade še dva taka zrakoplova, da bo Francija imela pravo zrakoplovno flotilo, katere namen bo v vojski na sovražnika metati projekt le.

MNOGO LADIJ POTOPLJENIH.

Š **London, 19. decembra.** Sem so došla poročila, da se je zadnje dni potopilo mnogo ladij.

VSTAJA NA KITAJSKEM.

Š **Sangai, 19. decembra.** Vstaja v pokrajini Kiangse je ndušena.

Š **VAŽNA OFICIJELNA IZJAVA TITTONIJEVA GLEDE NA BALKAN.**

Š **Rim, 19. decembra.** V svojem ekspezeju (glej današnji politični pregled) je italijanski minister za zunanje zadeve Tittoni o italijansko-balkanski politiki izjavil sledeče: »V mojih pogovorih z Goluchowskem sva se domenila, da v slučaju, če ne bo mogoče na Balkanu vzdržati dosedanjega stanja, se bosta Italija in Avstrija zavzeli za politično avtonomijo Balkana na podlagi narodnosti. Zato zavračam nedavno danj mi nasvet, naj Avstro-Ogrski predlagam razdelitev ozemlja med njo in nami in naj jo vzpodbijam, da si osvoji še druga ozemlja razun tistih, ki so ji izročena od berolinske pogodbe, pod pogojem, da Italiji drugod primerno kompenzacijo. To je nasprotno vsem načelom italijanske politike.

VELIKA EKSPLOZIJA.

Š **Pariz, 19. decembra.** V neki hiši se je zgodila strašna eksplozija. Dve nadstropji visoko hiša se razkruzila, okoli 20 oseb je težko ranjenih, ena oseba je mrtva.

Listnica uredništva.

Š **Dopisniku iz Planine:** Hvala Vam lepa za nasvete. Prav radi jih bomo upoštevali. Več oči več vidi — zato se le še večkrat oglašite pa nam časih sporočite tudi kaj novic. — G. prof. Ivančič v Gorici: Pojasnimo v kratkem.

Javna zahvala.

Š **Tem** potom se zahvaljujem slavnemu posojilniškemu odboru posojilnice Izlake, posebno gosp. Jakobu Hribarju vulgo Sirku Andreju Groblerju vulgo Viberju, Lambertu Malyju, trgovcu, in drugim, da ste me s svojim sklepom dne 12. t. m. oprostil eventualnega hranilniškega poloma in ker ste s tem pregnali g. tajnika Fortunatu Lužeriu najhujši strah. Gosp. ljudski učitelj, Vam najlepša hvala za prizadevanje!

Š **Izlake, dne 13. decembra 1906.**

Š **Anton Werbole,** trgovec.

Fr. Čuden, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino v Ljubljani nasproti frančiškanske cerkve.

Štev. 1001. Srebrna cil. remon. gld. 3 80
boljša na kamne tekoča . . . 5 70
prav fina . . . 8—
14 kar. zlata . . . 24—
prav fina zlata . . . 44—

Največja in najbogatejša
na novo založena tovar-
niška zaloga vsakovstnega
blaga ki je deloma raz-
vidno iz novih cenikov iz
koledarjev, kateri izidejo z
1. decembrom za leto 1907.

Štev. 1002. Črna jeklena
cil. rem. urica . . . gld. 3 50
srebrna cil. rem. . . 4 60
zlata cil. rem. . . 12—
s 3 pokrovi zlata . . . 19—

Posebno priporočam fine precizijske,
zlate in srebrne ure, katere sem sam v
Švici osebno izbral v najimnitnejših tovarn.
Cene so najnižje, ker le mal dobiček
iščem. Poleg teh ur imam tudi v zalogi
tu navedene po najnižjih cenah.

Prosim zahtevajte novi veliki cenik
z koledarjem za leto 1907, tudi po pošti
zastonj in katero blago se pošilja po celem
svetu zlasti za razne spomine.

St. 1003. Srebrna cil. rem. ura z troj-
natim pokrovom . . . gld. 6 40
enaka anker . . . 7 50
iz tula srebra . . . 9 50
14 kar. zlata . . . 38—
prav močna zlata . . . 54—

Najvi. je odlikovanje na mednar. razstavi v Miladu 1906
(avstr. razodišče.)

2745 I b Sestra
HILDEGARDA ROHRMANN
samostan uršulink na Du-
naju-Währing, izreka najto-
plejšo zahvalo, ker je bila
ozdravljena hude želodčne
bolezni z uporabo **že-
lodčne tinkture** (tudi
odvajalno) lekarja **Picco-
lija v Ljubljani.**
1 steklenica 20 vin.
12 steklenic z zavij. K 2 10
24 5 12
70 14—
(poštni zavoj).

Znanja naročila izvrši najtočneje lekar **PICCOLI** v
Ljubljani, Dunajska cesta.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh go-
stilih! — Zahtevajte „Slovenca“
na koledvorih!

Velika božična !!! prodaja !!!

Primeroa božična darila!

po čudovito nizkih cenah
se prodaja konfekcija za gospode,
dame in otroke v

Anglešk. skladišču oblek
O. BERNATOVIC
Ljubljana, Mestni trg štev. 5.

2128 14-5

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsijzu	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
12	9. zveč.	739 7	1 6	sl. svzh.	obl.	
13	7. zjut.	741 0	2 2	sr. jvzh.	"	1 4
	2. pop.	743 6	2 0	sl. svzh.	sneg.	

Srednja včerašnja temp. 3 39, norm. 1 90.

Ribe.

Sloviti **karpi in ščuke**
iz ižanske graščine
se prodajajo na tukajšnjem ribjem
trgu dne 19., 21. in 24. de-
cembra v največji izbi.

4 gld.
lepe
damske
in dekliske

sollene
blure
najmodernejše
fasono in
v različnih barv

Praktično
božično
darilo!

Angel. skla-
dišče oblek
O. Bernatović
Ljubljana,
Mestni trg 5.

Na novo založena trgovina,
: : blago najnovejše vrste! : :

: : Cene brez konkurence, : :
mali dobiček, veliki promet!

Božična in novoletna darila!

priporočam

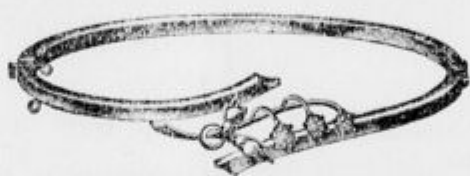
H. SUTTNER urar in trgovec z Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovžu.

2278 19

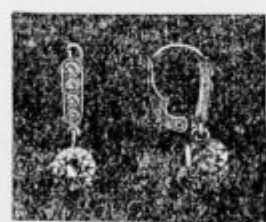
Krasna izbira briljantnega blaga,
kakor: prstani uhani, igle, zapest-
nice, broške itd., najmodernejše
vrste, po konkurenčnih cenah.

Zlatnina in srebrnina, kakor: ve-
rižice, uhani, prstani, zapestnice,
broške itd., in krasno blago iz
kina srebra, vedno najnovejše
vrste v zalogi.

14kar. zlata ura gld. 12—
prav močna . . . 16 50
srebrna . . . 4 75

Razpošiljanje ur zlat-
nine in srebrnine na
vse kraje sveta!

Zavoljo poštene po-
strežbe in dobrega
blaga je moja trdka
znana po celem svetu!

14karat. zlata ura z dvojnatim
pokrovom . . . gld. 19 50
prav močna . . . 25—
in višje.

Velika izbira najnovejših precizijskih švicarskih ur, kakor znamke: „Glashütte“, „Schaffhausen“, „Omega“, „Intakt“, „Bilodes“, „Schild“, „Urania“, „Roskopf“ itd.

Veliki cenik zastonj in poštne prosto!

86

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priloga

visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 19. decembra 1906

Založbeni papirji	Denar	Blago
4% majeva renta	99.10	99.30
4% srebrna renta	100.20	100.40
4% avstrijska krona renta	98.90	99.10
4% zlata renta	117.30	117.50
4% ogrska krona	95.70	95.90
4% zlata	114.40	114.50
4% posojilo dežele Kranjske	96.65	96.85
4% posojila mesta Spjlet	13.30	13.65
4% Zader	99.30	100.10
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	99.85	100.85
4% češka del. banka k. o.	99.80	99.70
4% a. o.	99.60	99.70
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	100.00	100.00
4% zast. pisma innerst. hr.	100.00	100.00
4% ogr. cen. del. hr.	100.00	100.50
4% hip. banke	100.00	101.00
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100.25	101.25
4% obl. češke ind. banke	99.90	99.90
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.50	99.50
4% prior. dol. žel.	313.90	313.90
4% juž. žel. kup. 1/2%	100.00	101.00
4% avstr. pos. za žel. p. o.		
Srečke		
Srečke od 1. 1860/100	218.00	219.00
1864	268.50	271.50
1868	153.25	155.25
1872	278.75	280.75
1876	287.75	297.75
1880	259.00	261.50
1884	101.00	101.00
1888	62.25	63.25
1892	2.40	2.40
1896	451.00	61.00
1900	78.00	78.00
1904	89.00	93.00
1908	18.50	18.50
1912	47.00	49.00
1916	28.00	30.00
1920	85.00	80.00
1924	72.00	81.00
1928	49.00	50.00
Dela		
južne železnice	177.25	178.25
državne železnice	179.90	180.90
avstr. ogrske bančne delnice	78.00	79.00
avstr. kreditne banke	689.25	691.25
ogrsk. kred. banke	836.20	837.20
živnostenske	24.00	24.00
Premogokop v Mostu (Brú)	762.00	763.00
Alpinski montan	631.25	632.00
Prške žel. ind. družbe	69.00	70.00
Rima-Muranyi	573.50	574.50
Trboveljski premog.	285.00	289.00
avstr. orožne tovr. družbe	68.00	70.00
Češke sladkorne družbe	48.00	50.00
Valuta		
100.00	94.00	93.00
100.00	9.12	9.15
100.00	28.48	28.60
100.00	24.02	24.80
100.00	11.65	11.75
100.00	4.60	4.80
100.00	2.53	2.54
100.00	4.84	5.00

Kletarsko društvo v Ormožu,

vpisana zadruga z omejeno zavezo,

priporoča svojo

pristnega ljutomerčana

iz najboljših vinogradov ormoško-ljutomerskih gor.

2399 8

== Cene nizke! ==

Pošilja se od 56 litrov naprej.

Vzorci zastoj in franko.

Proda se

z proste roke

2741 1-5

kmetija v Črni vasi pri Ljubljani

obstoječa iz hiše in gospodarskega poslopja v dobrem stanu ter iz njiv in travnikov v obsegu 6 hektarjev, vse lepo arondirano in v suhi legi.

Ugodni pogoji poizvedo se v odvetniški pisarni dr. Frana Poček v Ljubljani, Stari trg št. 30.

== Najkoristnejša ==

božična darila

dobite v trgovinah s tem kazalom.

2803 6

Singer Co. akc. dr. za šival. stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niski ceni.

Martin Lampert

gostilna „Port Artur“ v Ljubljani,

Kolodvorske ulice št. 31

prodaja najboljši

trboveljski premog.

Obenem se priporoča slavnemu občinstvu za razne

vožnje in selitve

po niskih cenah.

2563 7-7

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata 2600 10

svojo največjo zalogo zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke in

novosti v konfekciji za dame.

Primerno
božično darilo
Ivan Jax & sin
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Klobuki se prevzemajo v popravila.

2827 2

Anton Šarc,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 8.

Za Božič izredno znižane cene!
Perilo za moške! Perilo za ženske!

platno, prti, prtiči, brisalke, nogavice, vezenje, velika izbira žepnih robcev.

Anton Šarc,

Ljubljana.

Tovarniška zaloga belega blaga, vezenja

Sv. Petra cesta št. 8.

Izdelovanje perila z elektriškim obratom

Sv. Petra nasip št. 7.

Likalnica za perilo

Kolodvorske ulice št. 8.

Pri nakupovanju

božičnih in novoletnih daril

naj se ozira na domačo priporočljivo manufakturno trgovino

ČEŠNIK & MILAVEC

(pri Češniku)

2414 3-2

Ljubljana, Lingerjeve ulice.

Postrežba strogo solidna.

Nizke cene.

Primerna darila za Božič
in Novo leto!

Trgovina in zaloga umetnin

Josip Kaplan

Duga ulica 12 - Zagreb - Telefon 245

je poznana kot najsolidnejši in najcenejši vir za nabavo **slik** v najmodernejšem slogu v okusnih okvirih kakor tudi največja in najcenejša zaloga okvirov.

Ilustrovani ceniki zastonj in franko. 2795 10-6

Podobe

v največji izberi
priporoča

Alojzij Pauschin

zaloga stekla, porcelana in svetilk

v Ljubljani,
Wolfve ulice 6.

2823 32

Popolna oprema
za novorojence,
otroško perilo,
za vsako starost v zalogi
priporoča znana trgovina perila
C.J. Hamann, Ljubljana.
Per lo lastnega izdelka.
1870 ustanovljeno 1870.

2826 3

Hiša na prodaj!

Iz proste roke pod zelo ugodnimi pogoji, obstoječa iz **3 sob, kleti, kuhinje, sušilnice** za meso, veliko šupo, prostoren zasajen vrt z zemljiščem. Ves svet meri približno 780 kvadratnih sežnjev. Cena 8000 K. Natančnejša pojasnila daje **Ludovik Kotnik**, Opekarska cesta št. 36, v Ljubljani. 2761 4

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora

Steckenpferd lilijno mlečnato milo

Bergmann & Co., Draždane in Dečín ob Labi
prej Bergmannovo lilijno mlečnato milo
(znanka 2 hribovca) za doseg nežne polti
in odstranitev peg.

Prodaja komad à 80 vin. v Ljubljani:
Lekarna: Jos. Mayer. 1452 30-21
Drogueriji: A. Kane in Victor Schiffer.
Parfum.: O. Fetti-Frankheim.

50 %

pod navadno ceno prodajamo blago, pripravno tudi za **božična darila**, kakor: zastore, zagrinjala, preproge, namizne prte, stenske slike, dekoracije itd.

čudovito ceno

otomane, divane, garniture, pohištvo in drugo sobno opravo ter tapetniško blago.

Prevzemamo popolno opremo stanovanj in naročila za tapetniške izdelke in dekoracije. - Postrežba točna, blago solidno.

Puc & drug

v Ljubljani, Sodnijske ulice.

2769 8-4

Prva zaloga

železnine, stavbenih potrebščin, cementa, bičja za strope, strešne lepenke, traverz, železniških šin itd.; mlatilnic, gepelnov, čistilnic, slamoreznic, stiskalnic (preš) za grozdje in sadje, sesalk (pump) in cevi za vodo in gnojnico ter najraznovrstnejše oprave za mlekarne je pri 1886 19-17

Er. Stupica

v Ljubljani na Marije Terezije cesti št. 1 in na Valva-zorjevem trgu št. 6, nasproti križanski cerkvi.

Cene zmerne, postrežba postena.

Velika božična prodaja!

Od 10. decembra

po čudovito znižanih cenah pri

J. Grobelnik-u
Ljubljana

□ (Pred Škofijo). □ 2771 6-4

o o o

Praktična darila

kakor: namizne preproge, stenske preproge, preproge, zastore, garniture, koci za potovanje, volnene in šivane preproge, angleške ogri-njalke in šerpe, perilo vseh vrst.

Prav posebno ceno in

□ priporočljivo: □

Najnovejše volneno blago za damska oblačila, barhenti in flanele, kakor tudi sukno za moške obleke in pouršnike.

Ostanki dobro porabnih mer za smešno ceno.

2771 6-2

Naznanilo.

Javljam tem potom slavnemu občinstvu, da sem svojo **podružnico na Jesenicah opustil**, ker odprem dne 16. decembra 1906

na Glavnem trgu v Radovljici

na novo urejeno

prodajalno.

Krojaškim mojstrom ali trgovcem dam svojo prodajalno na Jesenicah v **najem, prodam** pa tudi nje celo opravo.

Priporočam se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila, katera bodem, kakor vedno, najvestneje in ceno izvršil. 2797 2-2

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici.

Izredno znižane cene

pri

Veliki tovarni

v Ljubljani,

Resljeva cesta 3 — Sv. Petra cesta 37.

Priporoča svojo veliko in svežo zalogo **konfekcije za dame in dečke.**

Velikanska izbira konfekcije za dame in deklice.

Velika zaloga **kožuhovine za gospode.** 2621 20-17

A. LUKIČ, poslovođkinja.

Išče se

2837 3-2

stanovanje

za 1. februarij 1907, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritlikin, prvo ali drugo nadstropje; ne daleč od Marijinega trga. Ponudbe na „Anončni biro“, Rimska cesta 2.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnez

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-42 prodaja

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv firnez, lakov in steklarskega klesa. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Promese za najbližja žrebanja:

Promese na kreditne srečke

à K 17.— 2. januarja

Žrebanje: Glavni dobiček:

K 300.000.

Promese na zemeljske kreditne srečke à K 5½ 5. jan. K 100.000.

Žrebanje: Glavni dobiček:

„ „ srečke regulacije Donave „ K 10.— 2. „ K 140.000.

Vse tri promese skupaj le 30½ krone.

Naročila izvršuje z obratno pošto „Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani, Stritarjeve ulice 2, katera sprejema tudi vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4½% od dne vloge do dne vzdiga.

2291 260